

Kronika

Zmarł Edward
Linde-Lubaszewski

8 lutego 2026 roku zmarł **Edward Ryszard Linde-Lubaszewski** – polski aktor teatralny i filmowy, reżyser teatralny, pedagog, profesor sztuk teatralnych.

Urodził się 23 sierpnia 1939 w Białymstoku. Po maturze (1956) studiował przez trzy lata we wrocławskiej Akademii Medycznej. Zostałby lekarzem, gdyby nie działalność w studenckim Teatrze Kalambur. W latach 1963-1964 był związany z Teatrem Dramatycznym we Wrocławiu, gdzie wystąpił w roli Joe Blessinga w sztuce *Autobus do Montany* Williama Inge'a (1964) w reż. Jerzego Hoffmana i jako dowódca patrolu pruskiego w *Popiołach* Jerzego Broszkiewicza (1964) w reż. Marii Straszewskiej. W 1963 zdał aktorski egzamin eksternistyczny. W latach 1964-1965 występował w Teatrze im. Juliusza Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim, a w latach 1965-1966 w Teatrze Ziemi Opolskiej. W 1977 roku ukończył studia na Wydziale Reżyserii Dramatu Państwowej Wyższej Szkoły Teatralnej w Krakowie, z którą w 1981 związał się jako nauczyciel akademicki. Był wykładowcą i dziekanem Wydziału Aktorskiego uczelni (1987-1990). W 1991 uzyskał stopień profesora sztuk teatralnych.

Przełom w karierze scenicznej zawdzięcza Wrocławskiemu Teatrowi Współczesnemu (1967-1973), gdzie zagrał główne role w dwóch głośnych przedstawieniach Jerzego Jarockiego: *Stara kobieta wysiaduje* Tadeusza Różewicza (1969) w roli kelnera i *Patronoster* Helmuta Kacza (1970) w roli ojca. W latach 1973-2004 był związany ze Starym Teatrem im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie, jako aktor, a także reżyser. Ze Starym Teatrem współpracował również w późniejszych latach. Występował m.in. w *Procesie* Franza Kafki, *Sklepiech cynamonowych* Bruno Schulza, a także w *Wyzwoleniu* Stanisława Wyspiańskiego. W 1989 „Trybuna Ludu” przyznała mu nagrodę za kreacje sceniczne i filmowe oraz działalność społeczno-polityczną i pedagogiczną. Występował także m.in. w Teatrze Nowym w Krakowie.

Na ekranie debiutował w roli dziennikarza w dramacie psychologicznym Kazimierza Kutza *Ktokolwiek wie...* (1966). Rozpoznawalność zapewniła mu rola doktora Romana Bognara w medycznym serialu telewizyjnym Andrzeja Titkowskiego *Układ krążenia* (1977-1978). Na przestrzeni lat zagrał w ponad 70 filmach, ponad 110 przedstawieniach teatralnych i ponad 80 spektaklach teatru telewizji. Rozpoznawalność i popularność przyniosły mu role w filmach takich jak *Psy*, *Róża*, *Kroll*, *Lista Schindlera*, a także w komediach reżyserowanych przez swojego syna Olafa – *Poranek kojota*, *Sztos*, *Chłopaki nie płaczą*, *E=mc²*. W późniejszych latach swojej kariery był również znany z ról w popularnych serialach obyczajowych.

W latach 1994-1997 był przewodniczącym zarządu krakowskiego Oddziału ZASP. Pełnił też funkcję rektora Wyższej Szkoły Komunikowania i Mediów Społecznych im. Jerzego Giedroycia w Warszawie.

Ostatni raz na scenie pojawił się 21 września 2025 roku w Teatrze Narodowym w Warszawie, gdzie wcielił się w Stańczyka w *Weselu* Stanisława Wyspiańskiego. 14 grudnia tego samego roku poinformował o zakończeniu kariery aktorskiej.

Fot.: https://pl.wikipedia.org/wiki/Edward_Linde-Lubaszewski

Nie żyje Bożena Dykiel

Nie żyje **Bożena Dykiel** – jedna z najbardziej rozpoznawalnych i cenionych aktorek polskiego kina, teatru i telewizji. Artystka zmarła 12 lutego 2026 roku w wieku 77 lat.

Bożena Dykiel urodziła się 26 sierpnia 1948 roku w Grabowie koło Kolna. Była absolwentką Wydziału Aktorskiego Państwowej Wyższej Szkoły Teatralnej w Warszawie. Już w czasie studiów występowała w Studenckim Teatrze Satyryków, a po ich ukończeniu związała się z Teatrem Narodowym w Warszawie, który stał się jednym z najważniejszych miejsc jej rozwoju artystycznego. W teatrze przeszła do legendy m.in. rolę Goplany w „Balladynie” Juliusza Słowackiego w głośnym, rewolucyjnym spektaklu reżyserowanym przez Adama Hanuszkiewicza.

Filmowy debiut Bożeny Dykiel przypadł na lata 70. Jedną z jej pierwszych ról była postać autostopowiczki w filmie *Uciec jak najbliżej*. Szybko zyskała opinię aktorki wyrazistej, obdarzonej silnym temperamentem i niezwykłą umiejętnością łączenia dramatyzmu z komediowym wyczuciem. W kolejnych latach regularnie pojawiała się w filmach i produkcjach telewizyjnych, budując pozycję jednej z najważniejszych aktorek swojego pokolenia.

Występowała u najwybitniejszych reżyserów polskiego kina. Grała m.in. w filmach Andrzeja Wajdy: *Wesele*, *Ziemia obiecana*, *Człowiek z żelaza* oraz *Wielki Tydzień*. Publiczność zapamiętała ją także z ról w *Przesłuchaniu* Ryszarda Bugajskiego, *Brunecie wieczorową porą*, *Awansie* Janusza Zaorskiego, a także z filmów Stanisława Barei, Marka Koterskiego (*Dzień świra*), Jerzego Hoffmana i Romana Załuskiego. Jej kreacje wyróżniały się intensywnością emocji, autentycznością i niepowtarzalną energią.

Ogólnopolską popularność przyniosły jej również role serialowe. Szczególne miejsce zajmuje kultowy serial *Alternatywy 4*, który na stałe wpisał się w historię polskiej telewizji. Przez wiele lat aktorka była także związana z serialem *Na Wspólnej*, gdzie wcielała się w postać Marii Zięby, stając się codziennie obecną w domach milionów widzów.

Bożena Dykiel przez całe życie zawodowe pozostawała aktywna artystycznie, łącząc pracę na scenie z występami przed kamerą. Jej dorobek obejmuje dziesiątki ról teatralnych, filmowych i telewizyjnych, które współtworzyły historię polskiego kina i telewizji drugiej połowy XX wieku oraz początku XXI stulecia.

Bożena Dykiel pozostanie w pamięci widzów jako artystka o silnej osobowości scenicznej, ogromnym doświadczeniu i wyrazistym stylu aktorskim. Jej role na trwałe zapisały się w historii polskiej kultury popularnej.

Fot.: https://pl.wikipedia.org/wiki/Bożena_Dykiel

Konkursy

NAGRODA ZŁOTY EKSLIBRIS
NAGRODA SUPEREKSLIBRIS

Nagrody Złoty Ekslibris

W roku 2026 roku odbędzie się już 34. edycja Nagrody Złoty Ekslibris Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Łodzi.

To wyróżnienie przyznawane jest za publikacje o tematyce regionalnej, które mają szczególne znaczenie dla promocji i dokumentowania dziedzictwa kulturowego Łodzi i regionu łódzkiego.

Biblioteka zaprasza autorów, wydawców i czytelników do zgłaszania publikacji wydanych w 2025 roku. Przy ocenie zgłoszonych pozycji Jury weźmie pod uwagę zarówno poziom merytoryczny, jak i walory edytorskie prac.

Nagroda przyznawana jest w pięciu kategoriach: *Najlepsza Książka o Łodzi*, *Najlepsza Książka o Ziemi Łódzkiej*, *Najlepsze Wydawnictwo Albumowe o Łodzi*, *Najlepsze Wydawnictwo Albumowe o Ziemi Łódzkiej*, *Najlepsza Powieść o Łodzi i Ziemi Łódzkiej*.

Zgłoszenia przyjmowane będą do dnia 31 marca 2026 r.

Zgłoszenia można złożyć w sekretariacie Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w godz. 8.00-15.00 (poniedziałek – piątek), przesłać na adres Biblioteki (90-508 Łódź, ul. Gdańska 100/102) z dopiskiem „Złoty Ekslibris”, lub przesyłać pocztą elektroniczną na adres sekretariat@wbplodz.pl.

Regulamin Nagrody zamieszczony jest na stronie wbplodz.pl w zakładce „Oferta” (<https://nowa.wbplodz.pl/oferta/zloty-ekslibris/>).

Link do zapowiedzi głosowej: [https://wetransfer.com/download-dd5072ca839fae0c4ff3f0dca973cd6320260212080217/cbafad31ce-acb716feb9dc8f7fb8d13320260212080303/0662cd](https://wetransfer.com/download/dd5072ca839fae0c4ff3f0dca973cd6320260212080217/cbafad31ce-acb716feb9dc8f7fb8d13320260212080303/0662cd)

Szczegółowych informacji o zgłoszeniach udziela Dział Informacji Naukowej, Regionaliów i Bibliografii WBP w Łodzi (region@wbplodz.pl / 42 663 03 23).

